

Pomorze Zachodnie stawia na ZABYTKI

Katedry, średniowieczne fortyfikacje miejskie to tylko niektóre z historycznych perełek, jakie możemy znaleźć w najbliższej okolicy. Zabytki odzyskują dawną świetność dzięki unijnym inwestycjom.

Na straży portu

Zbudowana na Wyspie Solnej, była kluczowym elementem siedemnastowiecznej fortyfikacji, broniącej dostępu do portu. II wojna światowa to ostatni czas jej przydatności. Mowa o Kołbrzeskiej Reducie Morast – znanej też jako Bagienna – dawnej Twierdzy Kołbrzeg, która po zakończeniu działań wojskowych długo stała nieużytkowana i niszczała. Dziś zabytek – dzięki unijnej pomocy – wygląda tak, jak przedstawiała ją XIX-wieczne opisy i ryciny z berlińskiego archiwum.

W 2009 r. Reduta Morast przeszła na własność Zarządu Portu Morskiego Kołbrzeg. – *Modernizacja całego terenu Wyspy Solnej niejako wymusiła odnowienie reduty. Wcześniej zmodernizowany został port jachtowy, powstał basen rybacki. Ostatnim obiektem, który podupadał, była właśnie reduta.* – tłumaczy Jacek Kasprzak, inspektor ds. eksploatacji portu w Zarządzie Portu Morskiego Kołbrzeg. Lata zaniedbań spowodowały nie tylko dewastację murów reduty, ale również samej wyspy, na której się znajduje. Dlatego jednym z ważniejszych zadań unijnego projektu „Wzrost atrakcyjności zasobów Kultury Pomorza Zachodniego poprzez przeprowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy Reducie Morast w Kołbrzegu – cennym zabytku na Zachodniopomorskim Szlaku Żeglarskim” było podniesienie osuwających się wałów. Drugim zadaniem było zabezpieczenie nabrzeża przed osuwaniem się do wody.

Osuszone zostały również mury budynku, zrekonstruowane gzymsy i wrota. Obiekt jest też przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Odnowa reduty przyczyniła się do utworzenia w Kołbrzegu trasy turystycznej – Szlaku Trzech Fortów, który oprócz Reduty Bagiennej prowadzi do Reduty Solnej oraz Fortu Ujście z latarnią morską.

Potrzeby są ogromne

Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego przeznacza na pomoc zabytkom ponad milion złotych rocznie. Tylko w 2020 roku będzie to 1,8 mln zł dla 70 obiektów. Ta kwota nie zaspokaja wszystkich potrzeb, dlatego istotne jest unijne wsparcie z RPOWZ. – *Dzięki niemu udało się uratować wiele ciekawych obiektów, przywrócić im blask i udostępnić je turystom i mieszkańcom* – mówi Anna Bańkowska, Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego.

Już w latach 2007-2013 dzięki dofinansowaniu z Unii Europejskiej zmodernizowano lub wybudowano 60 obiektów kultury i 100 obiektów infrastruktury turystycznej. Program Regionalny na lata 2014-2020 kontynuuje dzieło – na konkursy z zakresu Dziedzictwa kulturowego Samorząd Województwa przeznaczył 45 mln zł, co przełożyło się na dofinansowanie 22 inwestycji.

Fot. Helena Paradowska
Gotycka Bazylika w Kołobrzegu to jeden z najbardziej rozpoznawalnych zabytków

– *Sytuacja w związku z pandemią koronawirusa jest trudna, ale utrzymujemy finansowanie prac przy zabytkach na zaplanowanym poziomie. Nie możemy zapominać o sferze, która określa naszą zachodniopomorską tożsamość. Zabytki są ważnym elementem historii tych ziem, składową atrakcyjności turystycznej regionu i obiektami, z którymi jesteśmy związani emocjonalnie* – zaznacza marszałek województwa Olgierd Geblewicz.

Fot. Dominik Wiktorowicz
Pałac pod Globusem wyremontowany przy udziale Funduszy Europejskich jest siedzibą Akademii Sztuki w Szczecinie

Dzięki środkom pochodzącym z RPOWZ, oprócz odrestaurowania Reduty Morast, sfinansowano m.in.: inwestycje w Pałacu pod Globusem w Szczecinie, w katedrach w Szczecinie, Koszalinie i Kołobrzegu czy średniowiecznych fortyfikacjach miejskich w Stargardzie.

Agata Rokita/ Smartlink

Fot. Maciej Błędowski
Rewitalizacja Rynku Staromiejskiego w Stargardzie możliwa była dzięki unijnemu wsparciu

Fot. Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg
Odrestaurowana Reduta Morast jest wielką atrakcją portu